

Số: 135/BC-BKTNS

Hà Nội, ngày 18 tháng 9 năm 2025

BÁO CÁO THẨM TRA
Tờ trình và dự thảo Nghị quyết của Hội đồng nhân dân Thành phố
về phân cấp nguồn thu, nhiệm vụ chi giữa các cấp ngân sách
của thành phố Hà Nội
(Ban Kinh tế - Ngân sách trình HĐND Thành phố khóa XVI, Kỳ họp thứ 26)

Kính gửi: Hội đồng nhân dân thành phố Hà Nội

Thực hiện quy định của Luật, phân công của Thường trực HĐND Thành phố, Ban Kinh tế - Ngân sách đã chủ trì, phối hợp với các Ban của HĐND Thành phố tổ chức thẩm tra Tờ trình số 313/TTr-UBND ngày 10/9/2025 của UBND thành phố Hà Nội, kèm theo dự thảo Nghị quyết của HĐND Thành phố về phân cấp nguồn thu, nhiệm vụ chi giữa các cấp ngân sách của thành phố Hà Nội. Ban Kinh tế - Ngân sách báo cáo HĐND Thành phố ý kiến thẩm tra cụ thể như sau:

I. Sự cần thiết và căn cứ pháp lý ban hành Nghị quyết

Căn cứ quy định tại điểm c, khoản 3 Điều 15 Luật Tổ chức chính quyền địa phương; khoản 3 Điều 9, điểm d khoản 9 Điều 31 Luật Ngân sách nhà nước, việc UBND Thành phố trình HĐND Thành phố ban hành Nghị quyết về phân cấp nguồn thu, nhiệm vụ chi giữa các cấp ngân sách của Thành phố là để đảm bảo đồng bộ, thống nhất và phù hợp với các quy định hiện hành của Chính phủ về phân cấp, phân quyền, phân định thẩm quyền khi tổ chức chính quyền địa phương 2 cấp trong từng lĩnh vực trên địa bàn Thành phố là cần thiết. Thẩm quyền quyết định phân cấp nguồn thu, nhiệm vụ chi giữa ngân sách cấp Thành phố và ngân sách cấp xã là của HĐND Thành phố.

II. Hồ sơ UBND Thành phố trình

- Tờ trình số 313/TTr-UBND ngày 10/9/2025 của UBND thành phố Hà Nội kèm theo dự thảo Nghị quyết của HĐND Thành phố về phân cấp nguồn thu, nhiệm vụ chi giữa các cấp ngân sách của Thành phố.
- Bảng Tổng hợp ý kiến tham gia góp ý dự thảo Nghị quyết
- Báo cáo số 246/BC-STP ngày 09/9/2025 của Sở Tư pháp thẩm định dự thảo Nghị quyết.

- Báo cáo số 11016/BC-STC ngày 10/9/2025 giải trình, tiếp thu ý kiến thẩm định hồ sơ dự thảo Nghị quyết về phân cấp nguồn thu, nhiệm vụ chi giữa các cấp ngân sách của thành phố Hà Nội.

- Tổng hợp đề xuất phân cấp nguồn thu giữa các cấp ngân sách thành phố Hà Nội.

- Báo cáo số 10953/BC-STC ngày 09/9/2025 tổng kết việc thi hành các Nghị quyết số 11/2025/NQ-HĐND ngày 27/6/2025 và số 22/NQ-HĐND ngày 08/12/2022 về phân cấp nguồn thu, nhiệm vụ chi giữa các cấp ngân sách, định mức phân bổ ngân sách thành phố Hà Nội và tỷ lệ phần trăm phân chia nguồn thu giữa các cấp ngân sách giai đoạn 2023-2025.

Căn cứ theo quy định tại khoản 2 Điều 47 Nghị định số 78/2025/NĐ-CP ngày 01/4/2025 của Chính phủ quy định chi tiết một số điều và biện pháp để tổ chức, hướng dẫn thi hành Luật Ban hành văn bản quy phạm pháp luật, Hồ sơ trình chưa có bản đánh giá thủ tục hành chính, việc phân cấp, thực hiện nhiệm vụ, quyền hạn được phân công. Đề nghị UBND Thành phố chỉ đạo hoàn thiện Hồ sơ theo quy định.

III. Về những vấn đề cụ thể:

Ban Kinh tế - Ngân sách cho rằng việc UBND Thành phố trình HĐND Thành phố ban hành Nghị quyết quy định về phân cấp nguồn thu, nhiệm vụ chi giữa các cấp ngân sách của Thành phố cơ bản tuân thủ các quy định hiện hành tại các nghị định của Chính phủ về phân cấp, phân quyền khi tổ chức chính quyền địa phương 2 cấp, đáp ứng yêu cầu thực tiễn đặt ra. Các quy định liên quan đến xác định phân cấp nguồn thu của ngân sách cấp Thành phố và ngân sách cấp xã đã tiệm cận với các quy định mới về phân cấp nguồn thu giữa các cấp ngân sách Trung ương và địa phương từ năm 2026 quy định tại Luật Ngân sách nhà nước số 89/2025/QH15.

Tuy nhiên, Ban Kinh tế - Ngân sách đề nghị UBND Thành phố giải trình, làm rõ và quan tâm một số nội dung sau:

(1) Việc UBND Thành phố trình HĐND Thành phố ban hành nghị quyết quy định phân cấp nguồn thu, nhiệm vụ chi trong khi UBND Thành phố chưa ban hành quy định về phân cấp quản lý kinh tế - xã hội, quốc phòng - an ninh đối với một số lĩnh vực cần được phân cấp chi tiết mà tại các Nghị định của Chính phủ không quy định cụ thể, điều này sẽ dễ dẫn đến sự thiếu đồng bộ, nhất quán giữa phân cấp nguồn thu, nhiệm vụ chi và phân cấp quản lý kinh tế - xã hội, quốc phòng - an ninh, là không đảm bảo tuân thủ quy định tại khoản 3 điều 9 Luật Ngân sách nhà nước 2015 (từ năm 2026 là khoản 3 điều 9 Luật Ngân sách nhà nước năm

2025). Đề nghị UBND Thành phố khẩn trương ban hành quy định phân cấp quản lý trong một số lĩnh vực kinh tế - xã hội trước khi trình HĐND Thành phố quyết định phương án phân cấp nhiệm vụ chi giữa ngân sách cấp Thành phố và cấp xã.

(2) Việc UBND Thành phố đề xuất ban hành Nghị quyết quy định về nội dung phân cấp nguồn thu, nhiệm vụ chi mà chưa trình định mức phân bổ ngân sách, tỷ lệ phần trăm (%) phân chia nguồn thu, là chưa phù hợp với nguyên tắc *“bảo đảm cân đối ngân sách giữa các cấp, có nguồn lực để thực hiện nhiệm vụ được giao”* của Luật Ngân sách Nhà nước. Việc phân cấp nguồn thu, nhiệm vụ chi cần gắn với tỷ lệ phân chia nguồn thu để đảm bảo đủ nguồn lực cho cấp xã thực hiện nhiệm vụ một cách chủ động và hiệu quả. Nghị quyết đề xuất có hiệu lực từ ngày 01/01/2026 là đồng bộ với thời gian có hiệu lực của Luật Ngân sách nhà nước số 89/2025/QH15. Tuy nhiên, trong điều kiện các đơn vị thuộc Thành phố đang phải khẩn trương chuẩn bị, hoàn thiện việc xây dựng các kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội, kế hoạch đầu tư công trung hạn 2026-2030 và dự toán ngân sách năm 2026, nếu Nghị quyết được ban hành mà chưa xác định tỷ lệ phân chia nguồn thu và định mức phân bổ ngân sách các cấp sẽ không giải quyết được những vướng mắc, bị động của các đơn vị cấp xã trong việc quản lý, điều hành phát triển kinh tế - xã hội của địa phương nói chung và trong công tác tài chính, ngân sách của địa phương nói riêng. Trong điều kiện hiện nay, Trung ương chưa thông báo cho Thành phố về tỷ lệ phân chia nguồn thu cụ thể của một số khoản thu phân chia giữa ngân sách Trung ương và ngân sách Thành phố, chưa có thông báo về dự kiến dự toán ngân sách năm 2026 giao Thành phố, chưa đủ điều kiện để xác định tỷ lệ phân chia nguồn thu giữa ngân sách cấp Thành phố và ngân sách cấp xã, Ban Kinh tế Ngân sách đề nghị UBND Thành phố có phương án tạm thời, hướng dẫn cấp xã trong dự kiến nguồn lực ngân sách để chủ động hơn trong xây dựng định hướng, kế hoạch ngân sách của địa phương mình.

(3) Đề nghị UBND Thành phố thuyết minh thêm và đánh giá kết quả thực hiện theo phương án phân cấp trước đây, so sánh với đề xuất điều chỉnh hiện nay để đảm bảo nguyên tắc phân cấp theo hướng tăng cường quyền tự chủ, tự chịu trách nhiệm cho cấp xã, phường, điều này cho phép chính quyền cơ sở chủ động hơn trong việc giải quyết các vấn đề phát sinh tại địa phương một cách kịp thời, hiệu quả, giảm thiểu tầng nấc hành chính và phù hợp với phương châm *“Địa phương quyết, địa phương làm, địa phương chịu trách nhiệm”*.

Các nội dung cụ thể liên quan đến phân cấp nhiệm vụ chi giữa 2 cấp ngân sách của Thành phố chỉ có thể nhận xét sau khi có quyết định của UBND Thành phố về phân cấp quản lý kinh tế - xã hội trong các lĩnh vực tương ứng. Nhiều ý kiến cho rằng phương án phân cấp cần xem xét trên cơ sở đánh giá về năng lực

quản lý và tiềm năng huy động nguồn lực tài chính đối với từng xã/phường hoặc từng nhóm xã/phường để đảm bảo tuân thủ nguyên tắc phù hợp với tình hình thực tế, cấp nào, địa phương nào làm tốt hơn thì giao cấp đó thực hiện. Có ý kiến đề nghị chỉnh sửa một số nội dung cụ thể như: chuyển một số nhiệm vụ thu ngân sách từ cấp Thành phố thành cấp xã, phường hưởng 100% (tiền cho thuê đất, mặt nước); chuyển cho cấp xã, phường nhiệm vụ chi đầu tư và quản lý đối với: tuyến đường cấp khu vực trở lên có chỉ giới toàn tuyến nằm trong địa bàn một xã, phường, chỉ cho công việc thu gom rác thải sinh hoạt, công tác duy trì cây xanh trên đường phố... cho cấp xã để đảm bảo kịp thời, hiệu quả hơn trong đáp ứng yêu cầu phục vụ dân sinh; chuyển nhiệm vụ chi đầu tư đối với trường trung học phổ thông để tăng tính chủ động của chính quyền cấp xã.

(4) Đề nghị UBND thành phố khẩn trương xây dựng định mức phân bổ và tỷ lệ phần trăm phân chia nguồn thu giữa các cấp ngân sách, quy định về nội dung phân cấp nguồn thu, nhiệm vụ chi đồng bộ, thống nhất với phân cấp quản lý kinh tế - xã hội, quốc phòng - an ninh¹ trên địa bàn Thành phố, tuân thủ nguyên tắc *“bảo đảm cân đối ngân sách giữa các cấp, có nguồn lực để thực hiện nhiệm vụ được giao”* của Luật Ngân sách Nhà nước, báo cáo cấp có thẩm quyền cho ý kiến chấp thuận, trình HĐND Thành phố quyết định ngay khi đủ điều kiện, làm căn cứ để chính quyền cấp xã chủ động hơn trong quản lý phát triển địa phương, để cấp cơ sở có đủ thời gian và cơ sở pháp lý để lập dự toán ngân sách năm 2026 và có giải pháp tài chính trong giai đoạn chuyển tiếp để đảm bảo các nhiệm vụ chi được phân cấp có đủ nguồn lực để thực hiện ngay từ đầu năm 2026². Đồng thời, đề nghị:

- Rà soát đồng bộ các văn bản liên quan để đảm bảo sự đồng bộ giữa phân cấp quản lý nhà nước về kinh tế - xã hội và phân cấp về nguồn thu, nhiệm vụ chi giữa các cấp ngân sách của Thành phố.

- Đánh giá về khả năng cân đối nguồn lực của từng xã, phường để xác định khả năng tự chủ thực hiện các nhiệm vụ được phân cấp. Từ đó đưa ra các đề xuất điều chỉnh về cơ chế phân bổ ngân sách, chính sách hỗ trợ để đảm bảo các địa phương khó khăn vẫn có đủ nguồn lực để phát triển.

¹ Thuộc thẩm quyền quyết định của UBND Thành phố

² Thường trực HĐND Thành phố có văn bản số 303/HĐND-BKTNS ngày 10/09/2025 đề nghị UBND Thành phố khẩn trương ban hành ngay các quy định liên quan đến nội dung này tại kỳ họp chuyên đề tháng 9 năm 2025 của HĐND Thành phố để đáp ứng kịp thời yêu cầu quản lý của các cấp chính quyền thành phố, phục vụ tốt nhất cho người dân

- Chỉ đạo các sở, ngành chuyên môn tổ chức hướng dẫn, tập huấn chuyên môn, nghiệp vụ cho cấp xã đảm bảo năng lực thực hiện tốt các nhiệm vụ được phân cấp.

- Tăng cường kiểm tra, giám sát và hướng dẫn thực hiện sau phân cấp để kịp thời tháo gỡ khó khăn, vướng mắc.

Ngoài ra, đề nghị UBND Thành phố đánh giá toàn diện nguồn lực tài chính, con người của từng xã, phường, có giải pháp khắc phục các khó khăn, tháo gỡ vướng mắc cho các xã, phường, từ đó có phương án phân cấp, ủy quyền, giao nhiệm vụ phù hợp với năng lực và bổ sung, hỗ trợ kịp thời nguồn lực tài chính, sắp xếp, kiện toàn nguồn nhân lực cho địa phương cấp xã để thực hiện nhiệm vụ cấp bách, phát sinh trong giai đoạn từ nay đến cuối năm.

IV. Về dự thảo Nghị quyết

Ban Kinh tế - Ngân sách đề nghị UBND Thành phố không quy định nội dung tại khoản 2, Điều 3 trong dự thảo Nghị quyết vì Nghị quyết số 22/2022/NQ-HĐND về phân cấp nguồn thu, nhiệm vụ chi giữa các cấp ngân sách, định mức phân bổ ngân sách thành phố Hà Nội và tỷ lệ phần trăm, phân chia nguồn thu giữa các cấp ngân sách giai đoạn 2023-2025 được sửa đổi, bổ sung bởi khoản 1 Điều 1 Nghị quyết số 11/2025/NQ-HĐND chỉ áp dụng đến hết năm 2025, trong khi Nghị quyết mới có hiệu lực thi hành từ ngày 01/01/2026.

Căn cứ các nội dung thẩm tra nêu trên, đề nghị UBND Thành phố nghiên cứu, giải trình, đảm bảo đủ điều kiện về căn cứ pháp lý, nội dung, quy trình xây dựng ban hành Nghị quyết theo quy định trước khi trình HĐND Thành phố quyết nghị.

Ban Kinh tế - Ngân sách HĐND Thành phố kính trình HĐND Thành phố./.

Nơi nhận:

- Thường trực Thành ủy;
- Thường trực HĐND TP;
- UBND Thành phố;
- Đại biểu HĐND Thành phố;
- Các Ban của HĐND TP;
- Văn phòng Đoàn ĐBQH&HĐND TP;
- Văn phòng UBND TP;
- Các Sở: KH&CN, Tài chính, Tư pháp;
- Lưu: VT, KTNS_{Hien}

TM. BAN KINH TẾ - NGÂN SÁCH
TRƯỞNG BAN

Hồ Văn Nga